

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholefield

Excerpt

[More information](#)

PORSONI
P R Æ F A T I O

AD

HECUBAM.

QUID in hac Euripideæ Hecubæ editione præstare conatus sim, paucis exponam. Nihil hic exquisiti aut reconditi expectandum: tironum usibus hæc opella potissimum destinata est.

Primum hoc operam dedi, ut textus, si non omnino emendatus, plerisque saltem ceteris editionibus purior exhiberetur. Deinde editoris officium esse judicavi, nihil, nisi monito lectore, novare; præsertim, si qua ex conjectura lectio admittenda videretur. Quocirca editionis Aldinæ lectionem semper memoravi, nisi forte paucis in locis, quæ ad communem errorum fontem pertinerent, cujusmodi est Dorismus iste *μάτηρ* pro *μήτηρ*, et terminationis *ι* sive *υ* additio vel detractio.

Quod ad varias lectiones attinet, plerasque, præterquam aperte vitiosas, enotavi; sed auctoritates, quibus singulæ nituntur, non semper curiose enumeravi; propterea quod modo non erat tanti, modo tam negligenter in hoc munere versati erant ceteri editores, ut testimonia MStorum neque accurate numerari neque ponderari possent. Quotiescunque Euripidis loca ab antiquo quopiam scriptore cum varietate lectionis laudari memineram, sedulo monui. Hujus rei insigne exemplum reperies versu 568.

In vocibus per crasin conjunctis, ut *κάτι, κὰν, κὰν*

A

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholefield

Excerpt

[More information](#)

2

P R Æ F A T I O .

(i. e. καὶ ἐν, καὶ ἀν) et similibus scribendis, rationem a vetustioribus MSS. servatam diligenter secutus sum. Iota scilicet nusquam addi oportet, nisi ubi καὶ cum diphthongo crasin efficit, ut in κᾶτα pro καὶ εῖτα. Hoc post alios monuit Dawesius. (A)*

Ἄει, Piersono jubente, Brunckio non nolente, semper sine diphthongo scripsi, idem facturum in ἀετός, κλάω, et κάω. (B)†

Brunckius secundas futuri passivi indicativi personas in ει semper, non in η, terminavit; secundas etiam praesentis ego ad eandem formam reduxi. Analogia nempe postulat, ut vocalis corripatur in indicativo, producat in subjunctivo, τύπτομαι, τύπτει, τύπεται, τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται. Neque causae quicquam est, quare codicum auctoritas objiciatur. In his enim rebus nulla est codicum auctoritas. Satis constanter ει pro η praebent Aristophanis editiones. Pauca tamen loca sunt, ubi altera terminatio in aliquo MS. non exstet. Contra apud Tragicos non raro diphthongum ει pro η offerunt MSS. Quod si in hac re et similibus aliquoties aut meo aut typothetarum errore peccatum est, ignoscet æquus lector, secum reputans, quam facile et mentis et oculorum acies hujusmodi minutiis examinandis hebetetur. Hujus regulæ meipsum oblitum esse video v. 251, ubi κακύνει adeo reponendum in addendis monui, et nunc reposui. (C)‡

In Hecuba, ut a me edita est, neque omissi verborum augmenti, neque admissi in paribus senariorum locis anapæsti, exemplum occurrit. Locus unicus, qui priori licentiæ in hoc dramate favet, ab ipso Brunckio, acerrimo alias hujus licentiæ vindice, emendatus est. Et cum rarissima omnino sint talia

* Vid. inf. pag. 12.

† Pag. 13.

‡ Pag. 14.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

P R Æ F A T I O .

3

exempla, quorum tria in Bacchis, corruptissima pene omnium fabula, reperiantur, plane persuasum habeo, non licuisse in Attico sermone augmentum abjicere. (D)*

Altera quaestio, quod ad Hecubam attinet, non minus faciles explicatus habet. In neutro enim duorum exemplorum, ubi anapæstum admisit aut retinuit Brunckius, omnes consentiunt MSS. In altero, v. 782. lectio ejus uno tantum codice nititur. In altero, 381. (τοῦνομα pro ὄνομα), satis auctoritatis pro ὄνομα stat, si auctoritas in re tantilla desideraretur. (E) †

Brunckius, qui anapæstos in secundo et quarto senarii loco subinde defendit, fatetur tamen Tragicos hanc licentiam, quantum poterant, vitasse. Quidni igitur semper vitarint? An volebant, et tamen nequibant? An casu et incuria eos has maculas fudisse arbitramur? Adde quod MSS. auctoritate, scriptorum citationibus, et criticis argumentis, exemplorum, quæ in hanc partem laudari solebant, numerus jam valde imminutus est.

Aliam ipse rationem adjicio, quæ si vera est, omnes, opinor, anapæstum paribus senarii locis semper excludendum esse ultro agnoscent. Hanc rationem, non plane quidem novam ‡, plerisque tamen ignotam, quam brevissime explicabo. Tantum scilicet abest, mea sententia, ut anapæstus pro secundo aut quarto pede ponatur, ut ne pro tertio quidem aut quinto substitui possit. Hoc de tertio pede si quis verum esse concedet, concedet a fortiori, ut Logici dicunt, de quinto etiam verum esse. Dactylus enim, qui in tertia sede creberrime usurpatur, in quinta nunquam

* Pag. 14.

† Pag. 15.

‡ Timide proposita est ab amico Morelli in Tractatu ejus de Græcorum Metris ante Thesaurum Græcæ Poëseos.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

4

P R Æ F A T I O .

apparet*. Anapæstus igitur, si illa excluditur, hanc intrare non potest. Jam loca, quæ huic doctrinæ adversantur, tam pauca sunt, tam facilia emendatu pleraque, ut si unus et alter forte supersint, quibus nos mederi nequeamus, non idcirco sana judicanda sint. Equidem omnia, quæ regulæ nostræ contraria observavi, aut sanare, aut adversariis eripere posse videor. Ea quæ Euripideæ fabulæ suppeditant, singula, ubi occasio postulabit, examinabo. Quotquot in Æschylo et Sophocle occurrunt, hic subjiciam.

Æschylus :

Prometh. 246. Καὶ μὴν φίλοις ἐλεεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ.

Agam. 664. Ἡρειακὸν αἱ δὲ κερωτυπούμεναι βία.

Choëph. 421. Ἐκοψε κομμὸν Ἄρειον, εἴτε Κισσίας.

654. Εἴπερ φιλόξενός ἐστιν Αἰγίσθου βία.

Eumen. 896. Πάσης ἀπήμον' οἴζυος· δέχου δὲ σύ.

Suppl. 800. Πρὸς ὃν νέφη δι' ὑδρηλά γίγνεται χιῶν.

Apud Plutarch. de Consolat. p. 106. C.

Ὅσπερ μέγιστον ἴαμα τῶν πολλῶν κακῶν.

Sophocles :

Ajac. 524. Οὐκ ἂν γένοιτό ποθ' οὗτος ἐγγενὴς ἀνὴρ.

Œd. T. 248. Κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρίψαι βίον.

Philoct. 1288. Πῶς εἶπας ; οὐκ ἄρα δεύτερον δολούμεθα ;

Apud Hesych. v. ἀντίπλαστον. Τὸν ἀντίπλαστον ἔχει νόμον κεκμηκότων.

Horum exemplorum aliqua, quæ videntur esse, non sunt veræ exceptiones. In Prometh. 246. ἐλεεινός verbum est Atticis ignotum, qui semper ἐλεινός usurpant, alterum ne extra quidem iambos et trochæos. Et tamen quam multo commodius anapæstico

* Dactylum in quinta Tragici senarii nunquam occurrere, ibidem observavit Morellus.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

P R Æ F A T I O .

5

vel dactylico metro aptatur vox quadrisyllaba, quam trisyllaba? Trisyllaba est in dactylico metro Sophocl. Philoct. 1130. Ἡ που ἐλειὸν ὄρῳς, φρένας εἴ τινας in anapæstico Aristoph. Ran. 1095. ῥάκι ἀμπίσχω, ἕν ἐλεινοί in heroico, Homeridæ Hymn. in Cerer. 283. (264.) Τοῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἐλεινήν*. Imperiti scribæ, quibus nulla fere metri species, præter Homericam, cognita erat, tantum non omnes Atticas formas in Ionicas mutarunt, ceterorum metro- rum securi. Ne longe abeam: frequens est versus iambici clausula, ὦ μέλε. Verum in hac clausula, ubi librariorum licentiam metrum compescere debebat, MSS. non raro dant, ὦ μέλεε, aut corruptius etiam, ὦ μέλαιε. Porro Atticæ linguæ analogia hanc scrip- turam flagitat. Ut enim a δέος formatur δεινός, ut a κλέος κλεινός, sic ab ἔλεος formatur ἐλεινός. Ut nun- quam δεινός, κλεινός, usurpant Attici, sic nunquam ἐλεινός usurpant †.

In Agamemnone simili errore peccatur. Ortho- graphicæ rationes metro labanti succurrunt. In com- positis a κέρας nunquam ω admittitur, sed aut κέρας servatur integrum, quod fit ante labiales β et φ; aut nunc ultima syllaba abjicitur a veteri genitivo κέρεος (κερααλκῆς), nunc ultima litera a veteri nominativo κέρος. Dicunt igitur Attici κεροβάτης, κερόδετος, κερουλκός, κεροφόρος, et propterea κεροτυπεῖν. Rariora sunt, probæ tamen notæ, κεράσβολος (ex Platone satis notum) et κερασφόρος, quod exstat Euripid. Phœniss. 255. et in fragmento Sophoclis apud Ælian. N. A. VII. 39, Ἄρασα μυκτῆράς τε καὶ κερασφόρους

* Ubi vide Ruhnkenium.

† Eadem est ratio adjectivorum πετεινός et πεττεινός. Hoc poeticum est, illud Atticum. In Demosthenis contra Stephanum prima prope finem ἐλεινότερον habet editio Feliciani.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

Στόρθυγγας εἶρφ' ἔκηλος. Versum ex Euripidis Oreste 262, Δὸς τόξα μοι κερουλκὰ, citat Suidas v. κεροβάτης, ubi male priscam lectionem παρ' Εὐριπίδῃ Kusterus, licet ex MSS., in παροιμία mutavit. Similiter in compositis a κρέας se res habet. Nunquam enim κρεωδαισία, κρεωκοπεῖν, κρεωπώλης, κρεωστάθμη dicunt Attici, sed brevem semper vocalem adhibent. Et ne quis objiciat, editos libros hanc legem sæpe migrare, sciat lector nusquam hæc aut similia verba apud Pollucem occurrere, quin in uno saltem MS. ο pro ω substituantur. Diversa forma est κρεανομία, pro qua apud Pollucem i. 34. et Clementem Alex. Protr. p. 11, 17. male scriptum est κρεωνομία. In Æschyli Pers. 463. κρεοκοποῦσι recte dat Scholiastes. Sed ut redeat, unde digressa est, oratio, Wassius ad Thucyd. ii. 84. hunc Æschyli locum laudans, κροτυπούμεναι scribit, iudicio an errore, nescio.

Choëph. 421. Vel transpone, Ἐκοψ' Ἄρειον κομμὸν, vel lege, quod sententiam melius connectit, Κομμὸν δ' ἔκοψ' Ἄρειον.

———— 654. Cum Aldus et Robortellus ediderint φιλόξεν' ἐστίν, levi mutatione legendum, φιλοξένη' ἐστίν. Hujus erroris similem non raro admisere librarii, nescii scilicet longam vocalem elidi non posse. Dederunt igitur γράμμ' ἐστίν, χρεί' ἐστίν, Ἐρμ' ἐμπολαῖε, cum γραμμή' ἐστίν, χρεία' ἐστίν, Ἐρμᾶ' ἔμπολαῖε debuerant. Fatendum est quidem Atticos hujusmodi nomina plerumque generum duorum communia facere. Non semper tamen hanc regulam servant veteres. Theognis in ipso initio, Ἄρτεμι θηροφόνῃ, quod imperite Brunckius mutavit; πολυξέναν Αἴγιαν dixit Pindarus Nem. III. 3. πολύξειναι νεάνιδες apud Athenæum XIII. p. 574. A.

Eumenid. 896. Πάσης ἀπήμον' οἰζύος' δέχου δὲ σύ.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

PRÆFATIO.

7

Attici semper οἰζύς dixerunt, non οἰζύς, οἰζυρός, non οἰζυρός; quod monuit Piersonus ad Mærin. Eodem modo dixerunt οἰς, οἰστός, Οἰκλής, Οἰλεύς, quanquam in vulgatis libris has voces sine punctis diæreseos haud temere offendes. Aldina vero Æschyli editio οἰζύος recte habet. In Euripide usque ad hunc diem semper editum est οἰστός, contra versus metrum, contra grammaticorum auctoritatem. (Vide ad Med. 634.)

Suppl. 800. Recte Aldus et Robortellus, νέφη δ' ὑδρηλά.

In fragmento legendum μέγ' ἐστ' ἴαμα, quomodo, quod mirere, correxit Grotius*, Excerpt. p. 55 †.

Nunc ad Sophoclem veniamus. In primo loco, nemo non videt quam inconcinne istud ποτε ponatur, quam in pronunciando prorsus obscuretur. Cum vero nihil mendi in singulis verbis hæreat, cogitandum est an commoda transpositione metro succurri queat. Et hoc quidem tot modis fieri potest, ut propter copiam difficilis sit electio. Legi nempe potest vel,

* Correxerit Grotius e Scaligeri emendatione.

† Non tamen dissimulabo suspicionem meam, vocabulum ἴαμα senioris ævi esse et veteribus Tragicis ignotum. Æschyli versus est apud Scholiasten Sophoclis ad Electr. 286. Οἷ τε (Brunck. οἷ τοι) στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα. Sed Homeri Scholiastes a Villosiano editus ad Il. ψ. 12. ἰάματα pro ἐρείσματα substituit. Menandri locus apud Stobæum et Clericum p. 276. ita fertur: Λύπης ἰατρός ἐστὶν ἀνθρώποις λόγος· ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει ἰάματα. Ubi hiatus vitium prodit, neque admitti potest crasis, quam fingit Bentleius, ταῖαματα. Et hiatus quidem tolli potest ope Scholiastæ Villosioniani ad Il. O. 393. qui legit κουφίσματα, quod etiam habet Codex Townleianus. Sed legendum est partim ex his Scholiastis, partim ex altero, ad Æschyl. Prom. 378. Ἰατρός ἐστὶν ὁ λόγος ἀνθρώποις νόσων· ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει θελεκτήρια. Si igitur ἴαμα vitiosum esse statues, legendum erit, "Ὅσπερ μέγιστον φάρμακον πολλῶν κακῶν.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholfield

Excerpt

[More information](#)

Οὐκ ἂν ποθ' οὗτος εὐγενὴς γένοιτ' ἀνὴρ· vel,
 Οὐκ ἂν γένοιτ' ἀνὴρ ποθ' οὗτος εὐγενὴς· vel,
 Οὐκ ἂν γένοιθ' οὗτός ποτ' εὐγενὴς ἀνὴρ.

Et huic ordini quodammodo favet Suidæ v. *μνηστis* editio Mediolanensis, quæ *ποτε* omittit. Sed omnes numeros implet Suidæ MS. in Collegii Corporis Christi Bibliotheca apud Oxonienses servatus, modo levis et solennis error corrigatur, legendo Οὔποτε pro οὐπω,

Οὔποτε γένοιτ' ἂν οὗτος εὐγενὴς ἀνὴρ. (F) *

Æd. Tyr. 248. Dignus qui exscribatur, integer locus:

Κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
 Εἰς ᾧν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα,
 Κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρίψαι βίον.

Cum pronomen sit non omnino necessarium, expungendum facile quis conjiciat, et conjecit Joannes Burtonus. Verum ne illos videar imitari, qui scrupulum injectum quocunque modo eximere cupiunt, fateor *νιν* hic tam eleganter addi, ut quamvis aliam medicinam adhibere malim, quam illud expungatur. Et defenditur simillimo loco Trachin. 287.

ΑΥΤΟΝ δ' ἐκεῖνον, εὐτ' ἂν ἀγρὰ θύματα
 Ἐξέξη πατρώῳ Ζηνὶ τῆς ἀλώσεως,
 Φρόνει ΝΙΝ ὡς ἤξοντα.

Sed levi opera res peragenda, et unius literulæ jactura reponendum ἄμορον, quæ vox occurrit Euripid. Med. 1392. Ἄμμορος habet Sophocles Philoct. 182. et tandem Euripides Hec. 421.

In Philoctete, aut mutato duarum vocularum ordine lege, ἄρ' οὐ, aut dele particulam negantem. Sed illud, opinor, verius. Quanquam in hisce interrogandi formulis negantem particulam pro arbitrio

* Inf. pag. 56.

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholefield

Excerpt

[More information](#)

PRÆFATIO.

9

vel addunt vel omittunt Tragici. CEd. T. 822. ἀρ' ἔφην κακός; Ἄρ' οὐχὶ πᾶς ἀναγνος;

In fragmento νόμον ἔχει quis legendum viderit.

In choris et melicis systematibus, quæ librarii et editores pro arbitrio distribuunt, duas sum potissimum regulas secutus. Primo curavi, ut quodque carmen ad nota et lyricis poetis usitata, si facile fieri posset, versuum genera redigeretur; deinde, ut eadem aut similis versuum species quam sæpissime recurreret. Hujus divisionis exemplum vide in hac fabula 931. 932. 935. Ejus generis versus plures in primo Ajacis Sophoclei choro reperiuntur. Optandum quidem erat, ut Strophæ Antistrophe ubique accurate responderet. Sed cum librarii in facillimis metrorum generibus toties et tam turpiter peccarint, quid in paullo reconditoribus fecisse putabimus, præsertim ubi ad metri difficultatem styli obscuritas accedat? Cautius igitur in hac parte me gessi, et quædam intacta reliqui, in quibus tamen errorem latere posse suspicatus sim. Hoc semel observandum est, nihil tam frequenter in librariorum cadere, quam verborum ordinem immutare. Hunc errorem illi quidem, ubi animadverterunt, aliquando literis numeralibus indicant. Sed has notas ii, qui postea codicem exscribunt, dum ad finem operis properant, sæpe negligunt. Tutissima proinde corrigendi ratio est vocularum, si opus est, transpositio.

Licentiæ, quam in dialectis sibi permisere Tragici, fines accurate constituere perdifficile est; Ionismos tamen quosdam adhibuisse, sed parce et raro, extra controversiam est. Dixerunt utique ξένος et ξείνος, μόνος et μούνος, γόνατα et γούνατα, κόρος et κοῦρος, δορί et δουρί. Plures vero ex Homero invexit librariorum inscitia. Dialecti Doricæ, choris usitatissimæ, ratio

B

Cambridge University Press

978-1-108-01120-4 - Euripidis Tragoediae Priores Quatuor

Edited by Richard Porson and James Scholefield

Excerpt

[More information](#)

paullo facilius est, nec tamen omnino certa. Nulli enim codices, ne optimi quidem, Doricas formas in melicis constanter retinent. Sed hanc regulam servandam putavi, ut eas, ubicunque vel unus, modo non pessimæ notæ, codex præberet, in textu reponebam. In plerisque enim MSS. ubi in contextus serie Dorica forma exstat, Attica vel communis superscripta est. Hanc igitur scribas quoties alteri prætulisse credibile est?

Præter Aldi editionem, cujus lectiones plerasque memorandas putavi, utpote ex MSS. fere expressas, usus sum Barnesiana, Kingiana, Musgraviana, Brunckiana, Beckiana. Kingius multa loca ex MSS. correxit, sed iudicio parum acri, et de emendationibus suis lectorem raro certiore facit. In re metrica multum se jactat, et Scholiastarum auctoritate, quæ nulla est, versus choricos disponit. Interdum ex conjectura mera, eaque fallaci, textum interpolavit. Versum 416 post 414 posuit, et 417 delevit. Hunc errorem Thomas Morellus, qui Kingii editionem repetivit, sustulit; sed ipse, ut fidem et iudicium hominis agnoscas, codicum descriptionem, quam dederat Kingius, omisit; et v. 578 pro *τοιᾶδ' ἀμφὶ σῆς λέγον*, audacter, sed tacite, edidit *τοῖος ἀμφὶ σῆς λόγος*. Cum notam ad hunc locum scribebam, editionem tantum Morellianam præsto habebam. Immerito igitur Kingium culpavi, satis alioqui culpabilem. Lector benevolus errorem meum condonabit et corriget. Cum vero tot MSS. adhibuerit Kingius, editionem ejus, licet caute, consulere oportuit, ut eorum lectiones indagarem. In quo opere adjunctus sum duobus codicibus conferendis, quibus ipse Kingius usus erat. Utriusque copiam Regiæ Societatis humanitate nactus sum. Horum alterum Kingius optimum Reg. Soc.